

Informácia
k poskytovaniu finančných príspevkov obcou podľa
zákona o sociálnych službách
na poskytovanie sociálnej služby
neverejným poskytovateľom sociálnej služby

Ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny SR
Sekcia sociálnej politiky / Odbor sociálnych služieb

Bratislava, jún 2023

Obsah

Účel informácie	3
Použité skratky	3
Kompetencie obcí, miest a vyšších územných celkov v oblasti sociálnych služieb	3
Finančné príspevky poskytované podľa zákona o sociálnych službách samosprávami neverejným poskytovateľom sociálnych služieb	5
Podmienky, na ktoré sa viaže povinnosť poskytovať finančný príspevok na prevádzku (FPP) neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby	7
Výpočet FPP poskytovaného obcou.....	9
Spôsob určenia výšky FPP na príslušný rozpočtový rok.....	9
Určenie výšky FPP	11
Spôsob určovania FPP pri zabezpečení sociálnej služby v inej obci	15

Účel informácie

Účelom tohto materiálu je poskytnutie základných informácií obciam a mestám o poskytovaní finančných príspevkov miestnou a regionálnou samosprávou podľa zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov a o povinnostiach obcí a miest pri ich poskytovaní. Informuje o spôsobe, akým sa výška jednotlivých druhov finančných príspevkov určuje a poskytuje príklady ich výpočtov.

Použité skratky

- FP – finančný príspevok
- FPP - Finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby
- FPO - Finančný príspevok 1. Finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy pri poskytovaní domácej opatrovateľskej služby
- MPSVR SR/ministerstvo – Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
- PSS/NPSS – poskytovateľ sociálnej služby/neverejný poskytovateľ sociálnej služby
- SoS/SS – sociálne služby
- VÚC – vyšší územný celok
- Zákon o sociálnych službách – zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov
- ZSS – zariadenie sociálnych služieb

Kompetencie obcí, miest a vyšších územných celkov v oblasti sociálnych služieb

Systém financovania sociálnych služieb v Slovenskej republike je viaczdrojový. Hlavnými subjektami v oblasti spolufinancovania sociálnych služieb podľa zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnych službách“ alebo „zákon“) sú

- Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR (MPSVR SR),
- obce,
- vyššie územné celky (VÚC) a
- prijímatelia sociálnych služieb.

Kompetenčná pôsobnosť v rámci sociálnych služieb, vrátane ich financovania; t. j. aj poskytovanie finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby je samosprávnou pôsobnosťou obcí a VÚC (nejde o prenesený výkon štátnej správy na obce a VÚC) a je to ich originálna pôsobnosť.

Pôsobnosť samosprávy pri poskytovaní alebo zabezpečovaní poskytovania sociálnych služieb je ustanovená v § 80 a 81 zákona o sociálnych službách – a to obligatórna (povinná- povinnosť poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie sociálnej služby príslušného druhu sociálnej služby, resp. v príslušnom druhu zariadenia sociálnych služieb, a to za podmienok ustanovených zákonom) a fakultatívna (voliteľná- možnosť poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie sociálnej služby príslušného druhu sociálnej služby, resp. v príslušnom druhu zariadenia sociálnych služieb, a to za podmienok ustanovených zákonom) delená podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb, resp. podľa jednotlivých druhov zariadenia sociálnych služieb, čo ilustruje nasledovná tabuľka č 1.

Tab. č. 1 Obligatórne a fakultatívne kompetencie obcí a VÚC pri poskytovaní a zabezpečovaní sociálnych služieb

Obligatórne kompetencie obce	Obligatórne kompetencie VÚC	Fakultatívne kompetencie obce/ VÚC
Nízkoprahové denné centrum	Útulok	Komunitné centrum
Nocľaháreň	Domov na polceste	Zar. starostlivosti o deti do 3 rokov veku dieťaťa
Zariadenie pre seniorov	Zariadenie núdzového bývania	Služba na podporu zosúladovania rod. a prac. života
Zariadenie opatrovateľskej služby	Zariadenie dočasnej starostlivosti o deti	Sprostredkovanie tlmočnickej služby
Denný stacionár	Zariadenie podporovaného bývania	Sprostredkovanie osobnej asistencie
Nízkoprahová soc. služba pre deti a rodinu	Rehabilitačné stredisko	Požičiavanie pomôcok
Domáca opatrovateľská služba	Domov sociálnych služieb	Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci
Prepravná služba	Špecializované zariadenie	Krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekom. technológií
Odľahčovacia služba	Integračné centrum	Pomoc pri výkone opatrovníckych práv a povinností
Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa	Podpora samostatného bývania	Denné centrum
Terénna soc. služba krízovej intervencie	Tlmočnícka služba	Jedáleň
Základné sociálne poradenstvo (poskytovanie)	Špecializované soc. poradenstvo	Práčovňa
	Sociálna rehabilitácia	Stredisko osobnej hygieny
	Služba včasnej intervencie	Sprievodcovská a predčitateľská služba
	Základné sociálne poradenstvo (poskytovanie)	

Finančné príspevky poskytované podľa zákona o sociálnych službách samosprávami neverejným poskytovateľom sociálnych služieb

Obce/mestá a VÚC na poskytovanie sociálnych služieb neverejnými poskytovateľmi sociálnych služieb (PSS) poskytujú podľa zákona o sociálnych službách obligatórne alebo fakultatívne, podľa druhov sociálnych služieb, resp. podľa druhov zariadení sociálnych služieb, uvedených v tabuľke vyššie, **nasledovné finančné príspevky**:

- 1. Finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy pri poskytovaní domácej opatrovateľskej služby - FPO**
(§ 75, 76 a 78 zákona)

Poskytuje sa obcou neverejnému PSS na zabezpečenie úkonov sebaobsluhy podľa počtu a štruktúry prijímateľov domácej opatrovateľskej služby (ďalej aj ako len „opatrovateľská služba“) z hľadiska stupňa ich odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy (§ 76 zákona).

Tento FPO sa poskytuje najmenej vo výške podľa prílohy č. 5 k zákonu o sociálnych službách:

Stupeň odkázanosti FO na pomoc inej FO	Výška FP pri poskytovaní opatrovateľskej služby / mesiac
II. stupeň	89,82 eura
III. stupeň	179,68 eura
IV. stupeň	269,47 eura
V. stupeň	359,29 eura
VI. stupeň	449,18 eura

Výška FPO uvedená v prílohe č. 5 k zákonu, je určená tak, že vychádza pre jednotlivé stupne odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby, z predpokladu poskytovania priemerného rozsahu sebaobslužných úkonov a dohľadu pri týchto úkonoch, určených v hod/deň podľa prílohy č. 3 písm. B k zákonu o sociálnych službách **počas 30 dní**

- II. stupeň 2- 4 hod./deň,
- III. stupeň 4-6 hod./deň,
- IV. stupeň 6-8 hod./deň,
- V. stupeň 8-12 hod./deň,
- VI. stupeň viac ako 12 hod./deň.

Ak sa prijímateľovi opatrovateľskej služby poskytujú sebaobslužné úkony a dohľad pri týchto sebaobslužných úkonoch počas mesiaca v menšom rozsahu, ako v rozsahu 30 dní, resp. ak je priemerný rozsah poskytovania sebaobslužných úkonov a dohľadu pri týchto sebaobslužných úkonoch, určený v hod./deň, počas týchto dní nižší, ako je rozpätie, ktoré je ustanovené pre

konkrétny stupeň odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č. 3 písm. B k zákonu o sociálnych službách, **výška FPO** podľa prílohy č. 5 k zákonu **sa pomerne kráti**.

Príklad:

Aká výška FPO má byť poskytnutá obcou v prípade, ak opatrovateľskú službu poskytujete NPSS v nižšom rozsahu hodín, ako je stanovené zákonom pre daný stupeň odkázanosti (1 x za týždeň 2 hodiny úkonov pri II. stupni odkázanosti, t.j. cca 4 dni za mesiac, t. j. celkom 8 hodín úkonov za mesiac)?

Pri II. stupni odkázanosti je výška FPO podľa prílohy č. 5 k zákonu o sociálnych službách ustanovené vo výške 89,82 eura / mesiac a zodpovedá poskytovaniu sebaobslužných úkonov a dohľadu pri týchto úkonoch počas 30 dní v priemernom rozsahu 2- 4 hod/ deň, a to počas 30 dní, t.j. výška zodpovedá celkom 60-120 hodinám poskytovania sebaobslužných úkonov a dohľadu pri týchto úkonoch počas 30 dní v mesiaci.

V uvádzanom prípade ide o poskytovanie „úkonov“ 4 dni v mesiaci v rozsahu 2 hod./deň, počas týchto 4 dní, a teda **výška FPO, sa pomerne kráti na 11,98 eura/ mesiac**.

Výpočet:

89,82 eura na mesiac resp. 30 dní

1 deň = 2,994 eura (89,82:30)

2,994 eura (suma na 1 deň) x 4 dni = **11, 98 eura / mesiac**

výška zodpovedá celkom 8 hodinám poskytovania sebaobslužných úkonov a dohľadu pri týchto úkonoch počas 4 dní v mesiaci

2. Finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby (FPP)

(§ 75, 77 a 78 zákona o sociálnych službách)

Poskytuje sa obcou/VÚC neverejnému PSS na prevádzku poskytovanej sociálnej služby podľa druhu sociálnej služby, a ak ide o sociálnu službu v zariadení sociálnych služieb aj podľa formy sociálnej služby a kapacity zariadenia (zaradenia zariadenia do veľkostnej kategórie- do 40 miest, od 41 do 100 miest alebo od 101 miest) a v prepočte na jednotku výkonu určenú zákonom (počet prijímateľov sociálnej služby, počet hodín opatrovateľskej služby a.i.).

Pokiaľ ide o finančné príspevky poskytované obligatórne obcou, miestna príslušnosť pre ich poskytnutie sa podľa § 75 ods. 12 a 13 zákona o sociálnych službách posudzuje podľa:

- trvalého pobytu prijímateľa sociálnej služby - pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa, zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby, denný stacionár, opatrovateľská služba, prepravná služba;
- miesta poskytovania sociálnej služby (bez ohľadu na trvalý pobyt prijímateľa sociálnej služby) - terénna soc. služba krízovej intervencie, nocľaháreň, nízkoprahové denné centrum, nízkoprahová soc. služba pre deti a rodinu.

Podmienky, na ktoré sa viaže povinnosť poskytovať finančný príspevok na prevádzku (FPP) neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby

Základnými podmienkami, na ktoré sa viaže povinnosť obce/VÚC poskytovať FPP neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby sú v súlade s § 75 zákona o sociálnych službách:

- neposkytovanie sociálnej služby s cieľom dosiahnuť zisk (§ 75 ods. 1 s poukazom na § 64 ods. 12 zákona),
- doručenie písomných zmlúv o poskytovaní sociálnej služby medzi poskytovateľom a prijímateľom (§ 74 ods. 2), alebo zoznamu osôb, ktorým sa sociálna služba poskytuje, ak sa písomná zmluva neuzatvára (§ 75 ods. 5 zákona),
- poskytovanie sociálnej služby neverejným poskytovateľom sociálnej služby vo verejnom záujme podľa § 75 ods. 9 a 10 zákona (poskytovanie sociálnej služby prijímateľovi na ňu odkázanému, a poskytovanie sociálnej služby v súlade s komunitným plánom sociálnych služieb obce alebo s koncepciou rozvoja sociálnych služieb VÚC),
- písomná žiadosť neverejného poskytovateľa sociálnej služby o poskytnutie FPP (§ 75 ods. 11 zákona o sociálnych službách) a
- **uzatvorená písomná zmluva o poskytnutí FPP medzi obcou a neverejným poskytovateľom sociálnej služby (§ 75 ods. 14 zákona o sociálnych službách).**

Osobitnými podmienkami, na ktoré sa viaže povinnosť obce/VÚC poskytovať FPP neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby podmienenej odkázanosťou (§ 34 až 41 zákona) sú v súlade s § 8 zákona o sociálnych službách:

- **žiadosť obce/VÚC neverejnému PSS podmienenej odkázanosťou (§ 34 až 41 zákona o sociálnych službách – t.j. v prípade obce ide o sociálnu službu v zariadení pre seniorov, zariadení opatrovateľskej služby alebo dennom stacionári a o opatrovateľskú službu) o poskytovanie tejto sociálnej služby (§ 8 ods. 10 zákona o sociálnych službách)**

Žiadosti obce neverejnému PSS o poskytovanie sociálnej služby predchádza

- podanie písomnej **žiadosti fyzickej osoby odkázanej na sociálnu službu** o zabezpečenie sociálnej služby s finančnou podporou jej poskytovania z verejných prostriedkov u ňou vybraného neverejného poskytovateľa (§ 8 ods. 1) a to s možnosťou podanie tejto žiadosti aj v čase, kedy je už sociálna služba u tohto poskytovateľa poskytovaná (doteraz bez podpory z verejných zdrojov – príklad nižšie) – **ide o právnu podmienku, ak má byť poskytovanie tejto sociálnej služby financované z verejných zdrojov** (rozpočtu obce).

Príklad:

Občan odkázaný na poskytovanie sociálnej služby v zariadení pre seniorov si sám vybral neverejného PSS v zariadení pre seniorov bez predchádzajúceho zabezpečenia tejto sociálnej služby u tohto poskytovateľa obcou, kde má trvalý pobyt a s týmto poskytovateľom uzatvoril zmluvu o poskytovaní tejto sociálnej služby. V tomto zariadení sa mu poskytuje sociálna služba 2 roky.

Napriek tomu **môže požiadať** obec, v ktorej má trvalý pobyt, o poskytovanie sociálnej služby novo už s finančnou podporou jej poskytovania zo strany tejto obce (FPP). Finančná podpora spolufinancovania jemu poskytovanej sociálnej služby prostredníctvom FPP začne byť poskytovaná najskôr odo dňa uzatvorenia zmluvy medzi obcou a neverejným PSS o poskytovaní FPP (nie spätne), ktorá sa premietne aj vo výške úhrady za poskytovanú sociálnu službu v zmluve o poskytovaní sociálnej služby uzatvorenej medzi prijímateľom sociálnej služby a poskytovateľom sociálnej služby; túto zmluvu o poskytovaní sociálnej služby je neverejný poskytovateľ sociálnej služby povinný doručiť obci .

- **zabezpečenie práva fyzickej osoby (zo strany obce) na tzv. „informovaný výber“** poskytovateľa sociálnej služby fyzickou osobou, ktorá je odkázaná na sociálnu službu (§ 8 s poukazom na § 6 ods. 1 a 2 zákona - zabezpečenie dostupnosti informácií v jej zrozumiteľnej forme o druhu, mieste, cieľoch a spôsobe poskytovania sociálnej služby, o úhrade za sociálnu službu a o cieľovej skupine, ktorej je poskytovaná). Táto dostupnosť informácií musí byť zabezpečená obcou, a musí byť v konaní vo veci zabezpečenia poskytovania sociálnej služby obcou preukázaná, resp. realizovaná. Informovaný výber vytvára základný predpoklad na to, aby žiadatelia o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby mohli realizovať svoje právo výberu poskytovateľa sociálnej služby so znalosťou veci, prípadne aby pre neznalosť neutrpeli ujmu a mohli svoje právo voľby realizovať so znalosťou jej dôsledkov. T.j. fyzická osoba má možnosť svoje právo výberu poskytovateľa sociálnej služby realizovať aj s ohľadom na informáciu napr. o úhrade (cene), ktorú bude musieť za poskytnutú sociálnu službu uhradiť, a teda je na rozhodnutí fyzickej osoby, či pri svojom výbere poskytovateľa sociálnej služby uprednostní napr. nižšiu úhradu (cenu). Na základe týchto informácií je legitímnym právom tejto fyzickej osoby kedykoľvek zmeniť svoj výber- voľbu konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby uvedeného v písomnej žiadosti.

Po splnení všetkých vyššie uvedených právnych podmienok je obec povinná, na základe uzatvorenej písomnej zmluvy o poskytnutí FPP medzi obcou a neverejným poskytovateľom sociálnej služby, neverejnému PSS finančný príspevok „za občana, ktorému sociálnu službu u neverejného PSS zabezpečila“ poskytnúť.

Ak v danom čase nemožno žiadosti o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby vyhovieť (napr. nedostatok voľných kapacít u vybraného poskytovateľa, nedostatok finančných prostriedkov) je obec povinná doručení písomnú žiadosť fyzickej osoby o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby (s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z verejných prostriedkov) zaradiť do poradia (poradia uspokojovania žiadostí o zabezpečenie

sociálnej služby), a tejto žiadosti následne vyhovieť, a to na základe vopred určených a zverejnených podrobností vedenia tohto poradia uspokojovania žiadostí (§ 8 ods. 6 zákona). Bezodkladné poskytnutie alebo zabezpečenie poskytovania sociálnej služby za splnenia podmienok ustanovených v § 8 ods. 8 zákona o sociálnych službách tým nie je dotknuté.

Výpočet FPP poskytovaného obcou

Spôsob určenia výšky FPP na príslušný rozpočtový rok

V zmysle § 77 ods. 1 zákona o sociálnych službách sa FPP určí

- **podľa druhu sociálnej služby,**
 - **ak ide o sociálnu službu poskytovanú v zariadení, aj podľa formy a kapacity zariadenia;** ide o kapacitu zariadenia posudzovanú na účely určenia výšky FPP z hľadiska zaradenia konkrétneho zariadenia do veľkostnej kategórie do 40, od 41 do 100 alebo od 101 miest, posudzovaného podľa kapacity konkrétneho zariadenia podľa registra sociálnych služieb, ak nejde o tzv. prepojené budovy zariadenia alebo v jednej budove týmto poskytovateľom prevádzkované viaceré druhy pobytových zariadení (*v týchto prípadoch sa na účely zaradenia takéhoto zariadenia do veľkostnej kategórie do 40, od 41 do 100 alebo od 101 miest na účely určenia výšky FPP, do kapacity zariadenia započítava aj počet miest v inej budove tohto zariadenia stavebnotechnicky a dispozično- prevádzkovo prepojenej s budovou zariadenia a počet miest v inom zariadení s poskytovaním celoročnej a týždennej pobytovej sociálnej služby v budove zariadenia, ak poskytovateľ sociálnej služby v zariadení poskytuje sociálnu službu aj v tomto inom zariadení*)
- **v prepočte na jednotku výkonu** - na počet prijímateľov (*rozhodujúcim na účely tohto prepočtu je počet prijímateľov v rozsahu počtu miest v zariadení zapísaných v registri sociálnych služieb*), počet hodín (sociálneho poradenstva, opatrovateľskej služby, sociálnej rehabilitácie, služby včasnej intervencie, sprievodcovskej služby a predčitateľskej služby, tlmočenia), na počet kilometrov prepravnej služby alebo inú jednotku výkonu.

Posudzovanie kapacity zariadenia sociálnych služieb

Čo sa týka posudzovania kapacity zariadenia sociálnych služieb na účely zaradenia konkrétneho zariadenia do veľkostnej kategórie do 40 miest, od 41 do 100 miest alebo od 101 miest a súvisiaceho výpočtu FPP, ide o zisťovanie priemerných bežných výdavkov, priemerných príjmov z poskytnutého finančného príspevku podľa § 71 ods. 6 a priemerných skutočne dosiahnutých príjmov z platenia úhrady za poskytovanú sociálnu službu podľa § 77 ods. 3 zákona o sociálnych službách **nielen v závislosti od kapacity zariadenia podľa druhu sociálnej služby a formy sociálnej služby a stavu kapacity- počtu miest v zariadení zapísaného v registri sociálnych služieb, ale celkovej kapacity budovy/budov tohto zariadenia**, ak sú stavebnotechnicky a dispozično-prevádzkovo prepojené, v ktorej sa sociálna služba poskytuje, a to aj v závislosti od **pobytových** sociálnych služieb (celoročných a týždenných) v iných druhoch zariadení v tejto budove/budovách, ak obec v nich poskytuje aj inú

celoročnú pobytovú sociálnu službu a týždennú pobytovú sociálnu službu v inom druhu pobytového zariadenia sociálnych služieb.

Príklady určenia kapacity na účely zaradenia konkrétneho zariadenia do veľkostnej kategórie na účely výpočtu FPP:

Príklad č. 1:

V 1 budove (alebo v prepojených budovách) sa poskytuje

- celoročná pobytová SoS v zariadení pre seniorov (ZpS) s kapacitou 55 miest a
- ambulatná SoS v dennom stacionári (DS) s kapacitou 5 miest

Ak posudzujeme na účely určenia výšky FPP zaradenie do veľkostnej kategórie **ZpS**, započítava sa kapacita tohto druhu zariadenia, teda 55. Kapacita DS sa nezapočítava, nakoľko ide o ambulatnú formu SoS v tejto budove (*nemožno postupovať podľa § 77 ods. 1 písm. c) zákona*).

Záver 1: ZpS bude zaradená na účely určenia výšky FPP do veľkostnej kategórie od 41 do 100 miest.

Ak posudzujeme na účely určenia výšky FPP zaradenie do veľkostnej kategórie **DS** s ambulatnou formou, započítava sa kapacita tohto druhu zariadenia (teda 5), spolu s kapacitou iného druhu zariadenia v tejto budove (teda ZpS- 55), (*podľa § 77 ods. 1 písm. c) zákona*).

Záver 2: DS s ambulatnou formou s kapacitou 5 bude zaradené do veľkostnej kategórie od 41 do 100 miest (DS kapacita 5 + ZpS 55- = 60 miest)

Príklad č. 2:

V 1 budove (alebo v prepojených budovách) sa poskytujú 2 druhy celoročnej pobytovej sociálnej služby:

- celoročná pobytová SoS v zariadení pre seniorov (ZpS) s kapacitou 20 miest a
- celoročná pobytová SoS v zariadení opatrovateľskej služby (ZOS) s kapacitou 25 miest

Ak posudzujeme na účely určenia výšky FPP zaradenie do veľkostnej kategórie **ZpS**, započítava sa kapacita ZpS (teda 20), spolu s kapacitou iného druhu zariadenia v tejto budove (teda ZOS- 25), (*podľa § 77 ods. 1 písm. c) zákona*).

Záver 1: ZpS s celoročnou pobytovou formou SS (kapacita 20 miest), ktoré sa nachádza v budove s inou pobytovou službou (ZOS 25 miest) bude zaradené do veľkostnej kategórie od 41 do 100 miest (ZpS kapacita 20 + ZOS 25 = 55 miest)

Ak posudzujeme na účely určenia výšky FPP zaradenie do veľkostnej kategórie **ZOS**, započítava sa kapacita ZOS (teda 25), spolu s kapacitou iného druhu zariadenia v tejto budove (teda ZpS- 20), (*podľa § 77 ods. 1 písm. c) zákona*).

Záver 2: ZOS s celoročnou pobytovou formou SS (kapacita 25 miest), ktoré sa nachádzajú v budove s inou pobytovou službou (ZpS 20 miest) bude zaradené do veľkostnej kategórie od 41 do 100 miest (ZOS 25 + ZpS 20 + = 55 miest)

Určenie výšky FPP

Pri výpočte FPP sa vychádza z pojmov „príjmy“ a „bežné výdavky“. Pri výpočte FPP sa často nesprávne zamieňajú pojmy „ekonomicky oprávnené náklady“ a „bežné výdavky na poskytovanie sociálnej služby“.

V čom spočíva rozdiel medzi ekonomicky oprávnenými nákladmi (§ 72 ods. 2 písm. a) a ods. 5 a § 72 ods. 3 písm. a) a ods. 5 zákona o sociálnych službách) a bežnými výdavkami (§ 77 zákona)?:

Ekonomicky oprávnené náklady (ďalej len „EON“) podľa § 72 ods. 5 zákona o sociálnych službách sú **relevantnými na účely posudzovania dodržania regulácie sumy úhrady za sociálnu službu** podľa § 72 ods. 2 a 3 tohto zákona. Ide teda o veličinu, od ktorej sa odvíja maximálna výška úhrady za sociálnu službu pre prijímateľa sociálnej služby (regulovaná zákonom o sociálnych službách).

- Poskytovateľ sociálnej služby nemôže zahrnúť do EON náklady, ktoré nesúvisia s poskytovaním sociálnej služby alebo sú neprimerane vysoké. Ide len o bežné výdavky (nie kapitálové) poskytovateľa na odborné, obslužné a ďalšie činnosti, ktoré je pre poskytovaný druh sociálnej služby povinný vykonávať, zabezpečovať ich vykonávanie alebo utvárať podmienky na ich vykonávanie v rozsahu ustanovenom zákonom o sociálnych službách a činnosti uvedené v § 61 ods. 9 tohto zákona (liečebno-výchovná starostlivosť, psychologická alebo špeciálno-pedagogická starostlivosť). Do EON sa podľa § 72 ods. 5 písm. k) zákona započítavajú aj odpisy hmotného a nehmotného majetku podľa účtovných predpisov, o ktorom poskytovateľ sociálnej služby účtuje a odpisuje ho ako účtovná jednotka (do bežných výdavkov sa tieto odpisy nezapočítavajú).
- **EON sú obsahovo i významovo užší pojem nákladovosti sociálnej služby ako bežné výdavky**, nakoľko do EON sa nezapočítava napr. reprezentačné vybavenie nových interiérov, jednorazová údržba budov (oprava strechy, fasády, elektroinštalácie,...) alebo ich častí a riešenie havarijných stavov na úseku údržby, zahraničné cestovné náhrady. Výdavky na bežné transfery sa započítavajú len v rozsahu vreckového, odstupného, odchodného, náhrady príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca. Nájomné za prenájom nehnuteľnosti alebo inej veci okrem dopravných prostriedkov a špeciálnych strojov, prístrojov, zariadení, techniky, náradia a materiálu sa započítava najviac vo výške obvyklého nájomného, za aké sa v tom čase a na tom mieste prenechávajú do nájmu na dohodnutý účel veci toho istého druhu alebo porovnateľné veci. **Podstatou EON ,vymedzených v zákone o sociálnych službách na účely regulácie úhrady za poskytovanú sociálnu službu je, aby občan neplatil za sociálnu službu neprimeranú úhradu.**

Vecné vymedzenie „**Bežných výdavkov**“ je upravené v právnych predpisoch v odvetvovej pôsobnosti Ministerstva financií SR (vecné vymedzenie v ekonomickej klasifikácii výdavkov v § 4 ods. 4 zákona

č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky z 8. decembra 2004 č. MF-010175-2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v znení neskorších úprav).

- **Bežné výdavky** (ďalej len „BV“) použité v § 77 zákona o sociálnych službách (pri viazanosti vyššie uvedenou všeobecnou právnou úpravou) zahŕňajú platby za mzdy, platy, poistné, tovary a služby (cestovné náhrady, energie, voda, komunikácie, materiál, dopravné, rutinná a štandardná údržba, nájomné za nájom, služby), bežné transfery (najmä odstupné, odchodné, nemocenské dávky). Ide o všetky výdavky (mimo kapitálových výdavkov), ktoré boli v priebehu roka realizované a uhradené (vrátane miezd a odvodov vzniknutých za 12 mesiacov).
- Teda za BV na poskytovanie sociálnej služby za predchádzajúci rozpočtový rok u jednotlivých zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti obce je potrebné považovať celý objem reálne vynaložených bežných výdavkov, za predchádzajúci rozpočtový rok, a to vo všetkých jeho položkách (kategóriách bežných výdavkov), ktoré sú preukázateľné z vedeného účtovníctva, osobitne vedenej analytickej evidencie jednotlivých kategórií týchto výdavkov.

Pri určovaní výšky FPP pre neverejných poskytovateľov sociálnych služieb je potrebné, aby obce postupovali výlučne podľa platnej právnej úpravy, to znamená, že aby **pri určení priemerných bežných výdavkov na poskytovanie sociálnej služby za predchádzajúci rozpočtový rok vychádzali z platnej ekonomickej klasifikácie výdavkov** (Opatrenie MF SR, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia, a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie), teda do priemerných bežných výdavkov za predchádzajúci rozpočtový rok započítavali všetky výdavky realizované v jednotlivých druhoch sociálnych služieb v hlavnej kategórii 600 - Bežné výdavky.

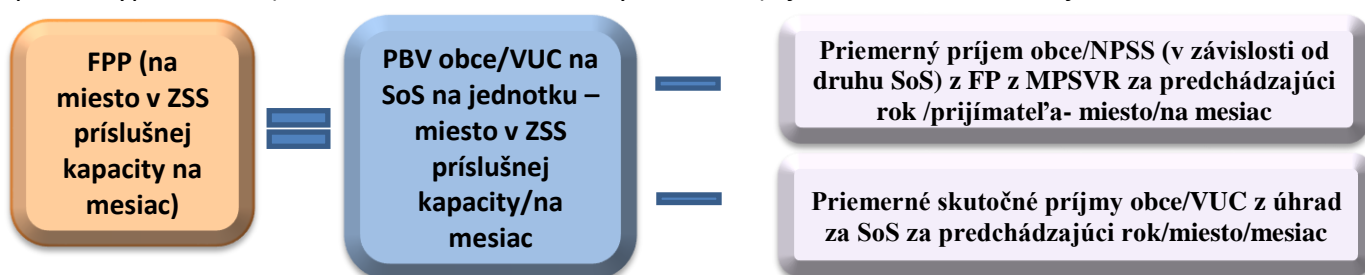
To znamená, že do bežných výdavkov je potrebné zahrnúť **celý objem reálne vynaložených výdavkov za predchádzajúci rozpočtový rok**, a to bez ich akejkoľvek redukcie.

- **Východiskom pre určenie výšky FPP obcou sú priemerné bežné výdavky** na poskytovanie porovnateľného druhu sociálnej služby, a ak ide o sociálnu službu v zariadení, tak aj podľa jej formy a kapacity, v rámci pôsobnosti obce dosahované verejnými poskytovateľmi tejto porovnateľnej sociálnej služby za predchádzajúci rozpočtový rok v prepočte na jednotku výkonu, ktorou je podľa druhu sociálnej služby napr. prijímateľ sociálnej služby (**rozhodujúcim na účely tohto prepočtu je počet prijímateľov v rozsahu počtu miest v zariadení zapísaných v registri sociálnych služieb**), hodina sociálneho poradenstva.
- Od týchto **priemerných bežných výdavkov sa odpočítajú** (podľa druhu sociálnej služby)
 - **príjmy z finančných príspevkov** na spolufinancovanie sociálnej služby **poskytované z verejných prostriedkov** (MPSVR, samospráva) podľa zákona o sociálnych službách za predchádzajúci rozpočtový rok v prepočte na jednotku výkonu (*ak je jednotkou prijímateľ,*

rozhodujúcim na účely tohto prepočtu pre ZSS je počet prijímateľov v rozsahu počtu miest v zariadení zapísaných v registri sociálnych služieb)¹ a

- **priemerné skutočne dosiahnuté príjmy z platenia úhrad** za túto sociálnu službu (ide o príjem bez evidovaných pohľadávok nezaplatenej úhrady alebo časti nezaplatenej úhrady) poskytovanú verejnými poskytovateľmi SS v pôsobnosti obce za prechádzajúci rozpočtový rok v prepočte na jednotku výkonu (ak je jednotkou prijímateľ, rozhodujúcim na účely tohto prepočtu pre ZSS je počet prijímateľov v rozsahu počtu miest v zariadení zapísaných v registri sociálnych služieb).

Spôsob výpočtu FPP (ak ide o zariadenia sociálnych služieb) zjednodušene zobrazuje obrázok nižšie:

Pozn: Ak ide o FPP pre NPSS opatrovateľskej služby, odpočítava sa príjem z poskytnutého finančného príspevku podľa § 76 (nie príjem z FP MPSR)

Príklad:

FPP pre ZPS s kapacitou do 40 na prijímateľa/mesiac :

- PBV obce na „svoje“ ZPS s kapacitou 30 - $360\,000\text{ €} / 30\text{ miest} / 12\text{ mesiacov} = 1000\text{ €} / \text{miesto/mesiac}$ (alebo PBV viacerých ZPS s kapacitou do 40)
- Priemerný príjem obce z MPSVR - $180\,000\text{ €} / 30\text{ miest} / 12\text{ mesiacov} = 500\text{ €} / \text{miesto/mesiac}$
- Priemerné skutočné príjmy obce z úhrad – $90\,000\text{ €} / 30\text{ miest} / 12\text{ mesiacov} = 250\text{ €} / \text{miesto/mesiac}$

FPP na prijímateľa v ZPS s kapacitou do 40 = $250\text{ €} / \text{mesiac}$ ($1000\text{ €} - 500\text{ €} - 250\text{ €}$)

Ak neverejný PSS poskytuje sociálnu službu, ktorú obec v predchádzajúcom rozpočtovom roku neposkytovala alebo nezabezpečovala prostredníctvom právnickej osoby, ktorú zriadila alebo založila, relevantnými údajmi, ktoré treba použiť v § 77 ods. 2 na miestach, kde sú v tomto ustanovení použité pojmy „priemerné bežné výdavky a priemerné skutočne dosiahnuté príjmy“ sú:

1. priemerné bežné výdavky a priemerné skutočne dosiahnuté príjmy za sociálnu službu poskytovanú **v pôsobnosti inej obce v územnom obvode príslušného vyššieho územného celku**, v ktorom sa obec nachádza (ide o rešpektovanie porovnateľnosti nákladovosti vzhľadom na úroveň cien výrobkov, tovarov a služieb v tom istom územnom obvode regiónu) za predchádzajúci rozpočtový rok alebo

¹ pri určovaní výšky FPP na poskytovanie domácej opatrovateľskej služby OS - sa odpočítava aj príjem neverejného poskytovateľa OS z poskytnutého finančného príspevku podľa § 76 zákona o sociálnych službách na DOS na príslušný rozpočtový rok

2. priemerné bežné výdavky a priemerné skutočne dosiahnuté príjmy za túto sociálnu službu poskytovanú **inými neverejnými poskytovateľmi sociálnej služby** s finančnou podporou podľa § 76, 77 alebo 78a **v územnom obvode príslušnej obce** za predchádzajúci rozpočtový rok alebo
3. skutočné bežné výdavky a skutočne dosiahnuté príjmy **neverejného poskytovateľa** sociálnej služby za túto sociálnu službu **za predchádzajúci rozpočtový rok** alebo
4. ak neverejný poskytovateľ sociálnej služby neposkytoval túto sociálnu službu v predchádzajúcom rozpočtovom roku, relevantnými budú jeho **predpokladané bežné výdavky a predpokladané príjmy na príslušný rozpočtový rok**.

Ide o alternatívy, t.j. voľba konkrétneho východiska údajov pre určenie výšky FPP z vyššie uvedených, je vecou rozhodnutia konkrétnej obce, a to pri rešpektovaní požiadavky zabezpečenia účelnosti, hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti vynakladaných verejných prostriedkov na spolufinancovanie sociálnych služieb neverejnými poskytovateľmi týchto sociálnych služieb.

Pokiaľ sa obec rozhodne uplatniť pri poskytovaní FPP neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby **alternatívu č. 3 uvedenú vyššie (§ 77 ods. 8 písm. e) – skutočné bežné výdavky a skutočne dosiahnuté príjmy neverejného PSS** za predchádzajúci rozpočtový rok, tak postup pri výpočte FPP na príslušný rok bude nasledovný:

skutočné BV na poskytovanie sociálnej služby konkrétneho neverejného poskytovateľa za predchádzajúci rozpočtový rok v prepočte na jednotku výkonu (ak ide o zariadenie sociálnych služieb jednotkou výkonu je prijímateľ sociálnej služby)

mínus

príjem z poskytnutého príspevku na poskytovanie sociálnej služby v zariadení, s príslušnou formou sociálnej služby a v príslušnej veľkostnej kategórii podľa kapacity zariadenia z MPSVR v prepočte na jedného prijímateľa SS za predchádzajúci rozpočtový rok,

mínus

skutočne dosiahnutý príjem z úhrad neverejného poskytovateľa SS za predchádzajúci rozpočtový rok v prepočte na prijímateľa SS

Príklad výpočtu FPP na rok 2023:

Kapacita zariadenia pre seniorov s ambulatnou formou poskytovanej sociálnej služby	12 prijímateľov
Skutočne vynaložené BV na SS v roku 2022	144 000 eur (144 000 : 12 prijímateľov) = 12 000 eur/1 prijímateľ SS/rok
Príjem z finančného príspevku MPSVR SR na poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach podmienených odkázanosťou s príslušnou formou a v príslušnej veľkostnej kategórii podľa kapacity zariadenia	57 000 eur: 12 miest/prijímateľov = 4 750 eur /1 miesto/ prijímateľ SS/rok
Príjem z úhrad prijímateľov SS	50 400 eur: 12 prijímateľov = 4 200 eur/1 prijímateľ SS/rok
<u>Výpočet FPP:</u> 12 000 eur – 4 750 eur – 4 200 eur = 3 050 eur/1 prijímateľ SS/rok-12 mesiacov = 254 eur/1 prijímateľ SS/1 mesiac	

Aj keď obec, ako poskytovateľ FPP, pri určení jeho výšky vychádza zo skutočných bežných výdavkov a skutočne dosiahnutých príjmov neverejného PSS za predchádzajúci rozpočtový rok (§ 77 ods. 8 písm. e) zákona o sociálnych službách, **neznamená to bezvýhradnú viazanosť obce predloženými skutočnými bežnými výdavkami a skutočne dosiahnutými príjmami konkrétneho neverejného poskytovateľa.** Obec, ako poskytovateľ FPP, má právo žiadať od neverejného PSS, ako žiadateľa o poskytnutie FPP, **podrobnú špecifikáciu jednotlivých výdavkových (nákladových) položiek, odôvodnenie úrovne dosiahnutých príjmov, a s poukazom na ich prípadnú preukázanú ekonomickú neoprávnenosť, neúčelnosť, nehospodárnosť, neefektívnosť a neúčinnosť, tieto korigovať a následne uzatvoriť zmluvu o poskytovaní FPP.**

Uvedené sa vzťahuje rovnako aj na spôsob výpočtu výšky FPP podľa § 77 ods. 8 písm. d) a f) zákona o sociálnych službách.

Spôsob určovania FPP pri zabezpečení sociálnej služby v inej obci

Ak obec, v ktorej má odkázaný občan trvalý pobyt, zabezpečí tomuto občanovi (svojmu obyvateľovi) sociálnu službu u neverejného PSS na území inej obce, pri výpočte FPP sa v takomto prípade vychádza z výšky FPP, ktorý poskytuje obec, na území ktorej bola občanovi sociálna služba zabezpečená a je aj reálne poskytovaná, t. j. nevychádza z výšky FPP, ktorý poskytuje obec neverejným PSS na svojom území, ale je potrebné uplatňovať ustanovenia **§ 75 ods. 16 a 17 zákona o sociálnych službách.**

Aby mohla obec (v ktorej má odkázaný občan trvalý pobyt), spolufinancovať tomuto občanovi sociálnu službu poskytovanú neverejným PSS na území inej obce, majú obce povinnosť zverejňovať (§ 75 ods. 17):

- priemerné BV, priemerné príjmy z poskytnutého finančného príspevku z rozpočtovej kapitoly MPSVR SR (finančný príspevok na poskytovanie SS v zariadeniach podmienených odkázanosťou) a priemerné skutočne dosiahnuté príjmy z platenia úhrady za sociálnu službu poskytovanú v pôsobnosti obce za predchádzajúci rozpočtový rok a
- priemerné BV a priemerné skutočne dosiahnuté príjmy určené podľa § 77 ods. 8 zákona za sociálnu službu, ktorú obec v predchádzajúcom rozpočtovom roku neposkytovala alebo nezabezpečovala prostredníctvom právnickej osoby, ktorú zriadila alebo založila.

Aj v prípade, že by iná obec (v ktorej území je sociálna služba zabezpečená) neverejným poskytovateľom FPP neposkytovala, je povinná zverejniť vyššie uvedené údaje, aby na ich základe mohla obec, ktorá v tejto obci sociálnu službu u neverejného PSS pre svojho obyvateľa zabezpečuje, mohla určiť výšku FPP na tohto občana/obyvateľa.

Z uvedeného vyplýva, že obec je povinná zverejniť relevantné údaje na účel určenia výšky FPP (priemerné bežné výdavky, priemerné príjmy z poskytnutého finančného príspevku podľa § 71 ods. 6 zákona o sociálnych službách a priemerné skutočne dosiahnuté príjmy z platenia úhrady za sociálnu službu) nielen za sociálne služby, ktoré poskytuje v rámci svojej zriaďovateľskej pôsobnosti, ale za všetky sociálne služby, ktoré je povinná zabezpečovať a teda aj spolufinancovať. **To znamená, že aj obec, ktorá neposkytuje neverejným poskytovateľom FPP pre svojich občanov, musí mať tieto údaje zverejnené.**

Príklad:

Odkázaný občan má trvalý pobyt v meste Banská Bystrica. Mesto Banská Bystrica mu zabezpečí sociálnu službu na území mesta Krupina v zariadení pre seniorov – neverejný poskytovateľ SS.

Pre určenie FPP je dôležité, akú výšku FPP poskytuje neverejným poskytovateľom SS zo svojho rozpočtu mesto Krupina. Mesto Banská Bystrica, v ktorom má tento odkázaný občan trvalý pobyt, poskytne FPP neverejnému PSS vo výške, v akej poskytuje FPP mesto Krupina (miesto poskytovania sociálnej služby).

Mesto Krupina má určenú a zverejnenú výšku FPP napr. na rok 2023 vo výške 250 € na mesiac na miesto v zariadení pre seniorov s kapacitou do 40 miest. Ak Banská Bystrica zabezpečí pre svojho občana sociálnu službu v takomto type zariadenia v meste Krupina poskytne neverejnému PSS FPP vo výške 250 € (bez ohľadu na to, že Banská Bystrica poskytuje neverejným PSS v tomto type zariadenia na svojom území FPP vo výške 300 €).